

Върховният съд се застъпва за ромско семейство и се произнася срещу разделянето му в България

София, Брюксел 20 ноември 2024 г.: С решение от 12 ноември 2024 г. българският Върховен административен съд отменя решение на социалните служби и на Административен съд Разград, с което ромско дете е било отделено от семейството си, отбелязвайки значителна победа за семейните права и благосъстоянието на децата в България. Делото е заведено от адвокати активисти от Инициатива за равни възможности, подкрепени от Европейския център за правата на ромите.

Делото е втората важна победа през тази година за [млади ромски семейства, които са подложени на дискриминация в системата за институционална грижа](#). Решението на Съда е прецедент и подчертава значението на запазването на семейството и необходимостта от задълбочени, безпристрастни оценки, преди да се обмисли разделяне на семейството.

Правният директор на Инициатива за равни възможности, Даниела Михайлова, заяви: „Считаме решението за изключително важно. То ще засегне съдбата на повече млади хора, които са в положението на това младо семейство, тъй като практиката на Върховния съд е задължителна за първоинстанционните съдилища. Освен с обществена значимост, решението е от голямо значение и с това, че мотивира окончателното решение на съда с международни разпоредби, по които Република България е страна.“

Върховният съд подчертава, че администрацията и първоинстанционният съд е трябвало „да се съобразят с разпоредбата на чл. 9 § 1 от Конвенцията за правата на детето, приета, ратифицирана, обнародвана и влязла в сила за Република България, пряко приложима съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията, според която държавите - страни по Конвенцията, гарантират, че детето няма да бъде разделяно от родителите си против тяхната воля, освен в случаите, когато компетентните органи решат в съответствие с приложимите закони и процедури и подлежат на съдебен контрол, че такова разделяне е неподходящо“.

"Разделянето на ромски семейства е расистка и насилствена практика, която предизвиква ужас сред ромските общности в цяла Европа. Този случай подчертава как антициганизмът при вземането на решения в областта на благосъстоянието на децата води до неоправдани разделяния, породени от стереотипи и предразсъдъци. Решението на Върховния административен съд да отмени решението на първоинстанционния съд и административната заповед е значителна стъпка към преодоляване на тези дискриминационни практики. Като подчертава значението на целостта на семейството и признава липсата на доказателства, обосноваващи разделянето, съдът потвърждава принципа, че висшите интереси на децата са от първостепенно значение и често съвпадат със запазването на семейната им среда. Това съдебно решение служи като напомняне за задължението на държавата да приоритизира подкрепата за семействата и да се бори със системните предразсъдъци при вземането на решения за благосъстоянието на децата", заяви правният директор на ЕЦПР, Сенада Сали.

Случаят на семейство Ковачеви:

Александър и Елена са млади родители, които се борят да запазят попечителството над новородения си син Стефан. Въпреки желанието на Александър да се грижи за детето и партньорката си, властите настаняват Стефан в „Звено Майка и бебе“, което на практика разделя семейството. Александър се сблъсква със значителни пречки при опита си да извърши припознаване на детето си, като властите отказват да приемат декларацията му за бащинство. Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) Шумен се позовава на неоснователни опасения, вкоренени в антициганизма, относно способността му да осигури необходимите условия на живот и средства, въпреки изразеното от Александър намерение да се грижи както за майката, така и за детето. Твърди се, че служителите на социалните служби са заплашвали Александър със затвор заради връзката му с Елена.

Срещу заповедта на АСП (Агенция за социално подпомагане - Шумен) е подадена жалба, която води до съдебно производство и е прехвърлена в Административния съд в Разград, където е проведено заседание на 12 юни 2024 г. Съдът в Разград постановява решение срещу Александър на 26 юни 2024 г. Върховният съд отменя както заповедта на АСП, така и решението на първоинстанционния административен съд, като се позовава на съществени и процесуални нарушения. Съдът подчертава, че решението за разделяне на семейството поради статута на непълнолетната майка не е нито законосъобразно, нито оправдано при тези обстоятелства.

Това решение идва в контекста на [ново изследване](#), публикувано от Европейския център за правата на ромите и Инициатива за равни възможности, относно дискриминацията срещу ромите в системата за държавна грижа за деца. Очаква се знаменателното решение да има широкообхватно въздействие върху практиките за закрила на детето в България, особено за ромските семейства, които в миналото са се сблъскали с дискриминация и необосновани раздели на семейства. То затвърждава принципа, че отнемането на дете трябва да бъде крайна мярка, която се използва само когато има ясни доказателства за малтретиране или negliжиране.

Европейският център за правата на ромите и Инициативата за равни възможности ще следят изпълнението на това решение, за да гарантират незабавното събиране на това семейство, и ще продължат да се застъпват за правата на ромските деца и семейства в цяла България.

Решението на Върховния съд е окончателно, което означава, че сега социалните служби трябва да съберат семейството, в съответствие с решението на съда.

Имената на ромското семейство в това съобщение до медиите са променени, за да се защити тяхната самоличност.

За повече информация или за уговаряне на интервю се свържете с:

Даниела Михайлова (на български език)
Правен директор
Сдружение „Инициатива за равни
възможности
equal_opportunities@abv.bg
+359 888 51 59 92

Джонатан Лий
Директор „Застъпничество и комуникации
Европейски център за правата на ромите
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679